

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINA,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIE COMPARATĂ

ORGAN OFICIAL AL PUBLICAȚIUNILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT

<p>Revista apare regulat la 1. și 15. a fiecărei luni ca publicațiune juridică și săptămânal ca organ de publicațiune judecătorească</p>	<p>Abonamentul: Pentru autorități, banci, instit. fin. avocați etc. Pe un an 200 Lei Pentru magistrați pe an 160 Un număr simplu 8 Un număr dublu 16 Un număr vechiu 12 Revista apare săptămânal.</p>	<p>Redacția Strada Băei No. 13. — Ad ministrăția : Str. Regina Maria Nr. 54 (Radio Reclam România S. A.) unde se primesc abonamente și ori ce cereri de adție. TELEFON 630.</p>
--	--	---

S U M A R U L :

1. Magistratura din Ardeal și Banat de . . . *Mihail Antonescu*
Post Ministru al Justiției.
Avocat.
2. Legiferarea prin . . . tangență de *George P. Docan*
Judecător Trib. Oradea
Mare.
3. Pronunțarea Sentințelor în Ardeal de . . . *Aurel Safirescu*
Preș. Tribunal Brașov.
4. Unificarea legii de organizare judecătorească. Bibliografie.
5. Jurisprudența Stabilită de Inalta Curte de Casație. Com-
pletul pentru Ardeal și Bucovina.
6. Unificarea legislativă. Propuneri de . . . *Dr. Marius Sturza.*

Magistratura din Ardeal și Banat

În urma unirii unii magistrați unguri, refuzând să presteze jurământul către statul român, au lăsat mai multe locuri vacante pe cari autoritățile române au trebuit să le completeze de urgență, pentru ca distribuțiunea justiției să se poată face în mod regulat. Dintre juriștii din aceste provincii câțiva au intrat în magistratură, cei mai mulți însă au preferit să rămână avocați și să ia parte la viața politică.

Consiliul Dirigent, prima autoritate română, care a organizat justiția în Ardeal și Banat, a recurs, cum era natural, și la juriștii din vechiul regat. Miniștrii de justiție, cari s'au succedat după desființarea Consiliului Dirigent, au urmat pilda sa, făcând apel pentru împlinirea locurilor vacante la magistrații din vechiul regat. Așa că magistratura actuală din aceste ținuturi se compune: 1) din români, unguri și sași, cari serviseră sub regimul unguresc și 2) din români, fie din localitate, fie din vechiul regat, numiți după unire.

Magistrații aduși din vechiul regat au fost aleși dintre magistrații cu o practică înde-

lungată, care se distinseseră în cariera lor. Aceștia, deși cunoscători ai principiilor de drept, cari fac baza tuturor legislațiilor din țările civilizate, au întâmpinat la început dificultăți din cauza incompletei cunoștințe a legilor, uzurilor și ordonanțelor locale. Ei însă nu s'au descurajat în fața obstacolelor ce au întâmpinat.

Conștiinți de înalta misiune, ce li se încredințase, s'au pus pe lucru cu stăruință și au ajuns în curând să posede și cunoștințele de drept local necesare în practica judecătorească, și să dobândească stima colegilor lor în așa grad, în cât președinții Curșilor de apel d-nii Alexandru Marta de la Timișoara, Pompei Micșa dela Cluj, Romul Pop dela Târgul-Mureș, și Ștefan Stăncescu, dela Oradea-Mare, atât cu ocaziunea inspecțiilor ce am făcut ca ministru de justiție în toamna anului trecut, cât și mai în urmă, m'au asigurat că magistrații veniți din vechiul regat prin cunoștințele dobândite în urma unui studiu conștiincios și a unei practice serioase au ajuns să-și îndeplinească foarte bine datoriile lor.

Colaborarea între magistrații originari din localitate cu cei veniți din vechiul regat a avut de efect, ca ei să se cunoască de aproape și să se aprecieze reciproc la justa lor valoare.

În magistratura din Ardeal și Banat s'au întâlnit două culturi juridice superioare: cultura germană a magistraților locali și cultura franceză a magistraților din vechiul regat. Combinațiunea acestor două culturi, aplicate cu o muncă intensivă la toate instanțele, a făcut

din magistratura din Ardeal și Banat un corp de elită, care a împlântat cu succes justiția românească în aceste ținuturi.

Aplicarea reformei agrare, care prezintă serioase dificultăți, a fost o nouă probă de activitate neobosită și de spiritul de dreptate al acestor magistrați.

Statul român se poate mândri că într'un timp relativ scurt a organizat în Ardeal și Banat o magistratură capabilă și pătrunsă în gradul cel mai înalt de simțul datoriei.

În vechiul regat magistratura de toate gradele este în regulă generală inamovibilă (art. 127 și ur. leg. org. jud.)

În Bucovina inamovibilitatea magistraturii a fost consacrată prin art 6 al legii din 21 Decembrie 1867, însă după unire ea a fost suspendată prin decretul lege din 22 Mai 1919 pentru toți magistrații, afară de președinții de trib. și de consilierii Curții de Apel, însă numai până la 31 Decembrie 1919 când inamovibilitatea s'a pus din nou în vigoare pentru toți magistrații.

În Basarabia magistratura în general se bucură de inamovibilitate în virtutea art. 72 al decretului lege din 6 Octombrie 1918.

În Ardeal și Banat inamovibilitatea magistraților era consacrată prin art 15 și 16 al legii IV. din 1869; însă Consiliul Dirigent prin art. 2 al decretului No. 1 a modificat această lege prin următoarea dispozițiune: „Se scot din vigoare dispozițiile conform cărora judecătorii și notarii publici nu pot fi transfeși fără consimțământul lor“.

Prin urmare, inamovibilitatea prevăzută de legea ungară a fost știrbită prin acest decret. Astfel că magistratura este inamovibilă în tot regatul României Mari, afară de Ardeal și Banat.

Inamovibilitatea magistraturii este o mare garanție pentru buna distribuțiune a justiției, căci asigură magistratului liniștea sufletească și independența față de politicieni, cari sub toate guvernele au aceeași tendință de a subjugă magistratura în vederea intereselor personale. Printre parlamentari sunt mulți advocați. De sigur că unii din ei sunt respectuoși de justiție, dar din nenorocire sunt parlamentari politicieni, adică speculanți ai influenței politice, cari se fac foc când au pierdut un proces, sau li s'a refuzat o cerere și proferă la adresa magistraților, tot felul de amenințări. Une-ori asemenea amenințări sunt vorbe goale, când se lovesc de voința ministrului de a respecta magistratura; însă este destul ca legea să dea posibilitatea ca ma-

gistrații să fie atinși din cauza opiniilor ce au, pentru ca sufletul lor să fie turburat și independența să le fie pusă la grea încercare.

Nu trebuie să cerem magistraților să fie eroi, expunându-i la or-ce întâmplare dacă își fac datoria. Este destul ca ei să fie capabili și drepecți. Legiuitorul trebuie să le înlesnească îndeplinirea înaltei lor misiuni, asigurându-le traiul și punându-i la adăpost în contra influențelor de tot felul. De aceea în toate țările, în adevăr civilizate, inamovibilitatea magistraturii a devenit o dogmă de stat.

Avem un stat nou compus din vechiul regat și din nouile provincii. Ne trebuie unificarea pentru întărirea statului; dar să nu credem că unificarea cea mai urgentă este aceea a diferitelor coduri, care nu se poate face cu o baghetă magică; ci va întârzia desigur încă câțva timp dacă voim să se facă ceva serios. *Cea mai urgentă măsură de unificare este de a crea o pozițiune egală tuturor magistraților din România mare, îmbunătățind mersul justiției, căci, când justiția este bună și poporul are încredere în ea, se face unificarea sufletească a tuturor locuitorilor. Nu importă deocamdată, după ce lege se va judeca, ceea ce este esențial, e ca judecata să fie pricepută și imparțială. Și pentru aceasta este absolut necesar să se asigure magistraților siguranța pozițiunii lor.*

Am văzut că din toată România mare numai magistrații din Ardeal și Banat sunt lipsiți de o adevărată inamovibilitate. Această injustiție nu trebuie să mai dureze. Magistrații din aceste ținuturi nu sunt în nici o privință inferiori colegilor lor din restul țării. Ei au dat cele mai bune probe de valoarea lor și de curajul ce au avut că să lupte cu toate dificultățile pentru a pune temelii justiției în nouile provincii.

Se vorbește de convocarea imediată a parlamentului pentru a vota legile cele mai urgente. Semnez guvernului această chestiune în speranța că va binevoi să aducă cuvenita îndreptare în viitoarea sesiune extraordinară, dând astfel o legitimă satisfacțiune atât magistraților din Ardeal și Banat cât și populațiunii din aceste ținuturi.

Să nu se zică că această chestiune rămâne a se regula când se va unifica legea de organizare judecătorească, căci atunci ne întrebăm de ce nu s'a procedat tot așa și cu magistratura din Bucovina și Basarabia? Legea de organizare judecătorească, pentru întregul regat nu se poate face așa lesne și cu

iujeală, căci legea actuală din vechiul regat are trebuință de modificări profunde reclamate atât de experiența ce s'a făcut cât și de necesitatea de a ține compt de unele dispozițiuni din legile celorlalte provincii. De aceea cred că n'ar fi nici serios, nici politic de a se ține sub un regim excepțional și nedrept magistratura unei părți importante din țară.

Această îndreptare se poate face printr'un singur articol de lege în câte-va cuvinte, prin care să se abroge dispozițiunea în chestiune din decretul Consiliului Dirigent, lăsându-se magistratura sub regimul anterior. Și îmi place a crede că, chiar membrii fostului Consiliu Dirigent ar fi cei d'întâi, ca să admită abrogarea unei dispozițiuni, care a fost necesară îndată după unire, dar care acum nu mai are nici o rațiune de a fi.*)

Mihai Antonescu
fost ministru al Justiției

*) Articolul acesta scris înainte de 15 Octombrie, ne-a fost însă trimis spre publicare de către distinsul autor mult mai târziu.

Legiferare prin... tangentă

Măsurile de unificare legislativă cari privesc în-deosebi ținuturile de peste munți nu au fost până acum destul de studiate. La început s'au introdus în aceste ținuturi legi speciale aflate în vigoare în vechiul regat, numai pe cale de decrete legi sau jurnale ale Consiliului de Miniștri, fără chiar ca legile introduse să fie din nou publicate. Ele nu au fost puse în acord cu legislația rămasă în vigoare în aceste ținuturi și acest sistem a continuat chiar cu legislația de unificare elaborată de Parlament. Din această cauză conflictele dintre aceste două legislații diferite au fost nenumărate iar instanțele judecătorești au avut și au mult de lucru în această privință.

Vom examina pe scurt numai o latură a acestor conflicte și anume aceea provocată de faptul că unele legi introduse în timpul din urmă în Ardeal, cele mai multe pe cale parlamentară, — cuprind în ele dispoziții cari se referă la legislația vechiului regat, care însă nu e introdusă în Ardeal. Vom enumera câteva cazuri mai însemnate.

În regulamentul legii pentru încurajarea de construcții, regulament care, conform dispoziției art. 48 din aceea lege, are putere întregitoare a legii, se găsesc art. 65 și 76 cari dispun că, în caz de conflict între proprietar și chirieș, se va urma procedura prevăzută de art. 66 bis din codul de procedură civilă (a vechiului regat), așa numita procedură urgentă de „référé“.

Dar codul de procedură civilă nu este introdus în Ardeal!..

În legea pentru aplicarea sistemului metric în România întregită se află articolele 39, 40 și 41 cari prevăd că se vor aplica art. 336, 332, 333, 397 și 207 din „codul penal“, legiuitorul referindu-se la codul penal român neintrodus în Ardeal.

Asemenea în legea monopolurilor Statului aplicată în Ardeal încă din anul 1919, articolele 57 și 62 trimit la articolele 336 și 151 din codul penal român, iar articolele 74 și 75 indică articolele 291 și 257 din procedura civilă română, ambele neintroduse în Ardeal.

În legea privitoare la regulamentul conflictelor colective de muncă, elaborată de Parlamentul din 1920 pentru întreaga Românie, găsim articolele 27 și 38 cari trimit expres la art. 47 și 28 din codul penal român și art. 31 care trimete la art. 188 și 189 din procedura civilă română.

În legea asupra alcoolului denaturat, introdusă în Ardeal prin legea din 24 Iulie 1921, articolul 9 spune că infractorii „vor fi pedepsiți conform art. 26 din legea impozitului asupra băuturilor spirtoase și conform procedurii prevăzute în aceea lege“. Dar această lege, cu procedura ei, nu este introdusă în Ardeal!

Exemplele s'ar putea înmulți.

Mărgenindu-ne totuși a expune numai pe cele de mai sus, trebuie să recunoaștem de la început că acest sistem de legiferare care, într'o lege de aplicat în teritoriile alipite, introduce dispozițiuni ce se referă la legile din vechiul regat neintroduse încă în aceste teritorii, — este cât se poate de defectuos: Este un sistem de legiferare pe cale de... tangentă, care denotă puțină atenție de care dau dovadă legiuitorii noștri la elaborarea legilor. Căci e mai mult decât probabil că acești legiuitori, când au alcătuit o lege nouă pentru întreaga țară sau când au extins în teritoriile alipite o lege aplicată mai înainte în vechiul regat, au uitat că dispozițiile la cari se referă în noua legiuire, nu sunt introduse și în noile teritorii. Altfel nu s'ar explica cum nu au căutat să le pună în concordanță în legea însuși, sau nu au dispus să se facă aceasta pe cale regulamentară.

Ori cum, legea este astfel și referindu-se în atâtea articole cu destulă claritate la articolele legilor din vechiul-regat, problema care se pune este aceea de a ști ce anume efect vor avea aceste dispozițiuni din legislația nouă la legile încă neintroduse și nepromulgate în ținuturile alipite.

Va trebui să socotim timeterile ce ne există și în acest caz să lăsam fără efect articolele din legile introduse cari cuprind asemenea dispozițiuni?

Va trebui oare să căutăm în legile din Ardeal articolul corespunzător celui la care se referă legiuitorul?

1) Vezi asupra acestei chestiuni Deciziunea Inaltei Curți de Casație N-rul 717—922 și sentința Trib. Ilfov S. I. N-rul 451—922 în „Carietul Judiciar“ N-rul 37 din 29. Oct. 1922

rea nouă și să-l aplicăm pe acela? Care din aceste două soluții e preferabilă juridiceste? Se înțelege că vom înlătura din discuție, mai întâi, cazul când legea nouă spune că pentru complectarea dispozițiilor ei se va aplica d. ex. „procedura civilă“ sau „procedura penală“.²⁾ În asemenea caz se vor aplica legile de procedură din Ardeal și nu acele din vechiul regat, cu toate că atunci când vechea lege a trecut prin Parlamentul român, la 1905 sau 1912, nimeni nu se gândea poate că va fi aplicată vreodată împreună cu o lege de procedură maghiară; dar legiuitorul a înțeles să se refere la procedura de drept comun și cum, în Ardeal, această procedură este deocamdată legea maghiară, se va aplica aceeași lege.

Vom înlătura deasemenea din discuție și cazul, lesne de rezolvat, când legea nouă indicând un articol din legiuirea vechiului regat nu o face decât pentru a se referi la o anumită materie. De exemplu legea vămilor sau decretul lege al speculei spun că la aplicarea pedepselor nu se va aplica art. 60 din codul penal român. Se înțelege dela sine că legiuitorul nu a voit decât să interzică aplicarea circumstanțelor atenuante. Cum codul român nu e introdus în Ardeal, conducându-ne de intenția legiuitorului ne vom feri prin urmare să aplicăm art. 92 din codul penal ungar, întrucât acest articol este corespondentul exact al articolului citat de legea nouă.

Ce vom hotărî însă în cazul când în legile rămase încă în vigoare nu vom găsi nici o dispoziție care să concorde exact cu legiuirea din vechiul regat la care ne trimete articolul nou introdus (cum este, de exemplu, cazul procedurii de „référé“ care nu există în legislația ardeleană)? Sau ce vom hotărî, dacă în legislația locală am găsi dispoziții cari să aibă numai o asemănare îndepărtată cu acelea la cari se referă noua legiuire? Vom aplica oare pe acestea, sau, în primul caz, vom înlătura de la aplicare întreg articolul de trimetere?

După părerea noastră, credem că judecătorul în amândouă cazurile, ar comite o violare a legii noi. Dacă ar înlătura-o de la aplicare, nu ar ține socoteală de un articol precis de lege. Dacă ar căuta să o combine, nu cu articolul precis indicat de ea, ci cu o dispoziție asemănătoare din legiuirea locală, ar cădea în păcatul de a elabora o lege nouă, ceea ce ar excede atribuțiile sale. Judecătorul are misiunea de a aplica legile astfel cum sunt făcute, iar nu de a legifera el singur; căci atunci ar însemna să existe alătea legi, căți judecători am avea. Pe de altă parte, spiritul legiuitorului nou nu a fost, desigur, ca legea ce a edictat-o să fie combinată cu o altă legiuire decât aceea pe care anume a indicat-o.

²⁾ Vezi de exemplu, art. 222 din legea vămilor sau art. 70 din legea monopolurilor Statului cari trimet la „regulele procedurii penale“.

Prin urmare, singura soluție care ne rămâne, este aceea de a aplica articolul de trimetere astfel cum este scris și în consecință a aplica și în Ardeal articolele din legiuirea vechiului regat la care legiuitorul unificării trimete expres. Este adevărat că, după acest sistem, urmează a aplica în teritoriile unite, legi încă nepromulgate pentru aceste teritorii. Precedentul, deși regretabil, este însă creat. Legea vămilor, a monopolurilor și alte legi s'au introdus în Ardeal pe cale de decrete legi, fără să se mai promulge și să se publice din nou; și este de discutat dacă, juridiceste, mai era necesară o nouă publicare.³⁾ De data aceasta avem însă legi elaborate de Parlamentul României întregite, care cuprinde aleși și din teritoriile noi. Aceste legi au fost promulgate și publicate în regulă. Dacă ele ne trimet la dispoziții cari figurează numai în legislația vechiului regat, trebuie să admitem că introducerea acestor dispoziții s'a făcut pe întreg teritoriul țării, implicit și prin forța noii legiuiri. Căci este neîndoios că legiuitorul nou și-a exprimat clar voința când a dispus ca *acele reguli la care s'a referit* să aibă putere de lege; și când el a înțeles ca legea să se aplice în întreg regatul însemnează că a voit ca și în noile teritorii regulile citate să aibă aceeași putere. A le lăsa fără nici un efect, ar însemna atunci să călcăm legea nouă, trecând cu ușurință peste voința legiuitorului. Interpretarea ar fi deci contrară atât literei legii cât și spiritului ei. Iar legile, ca și contractele, trebuiesc interpretate în sensul ce poate avea un efect, iar nu în acel ce n'ar produce niciunul. Este adevărat că aceeași interpretare duce la rezultatul straniu de a aplica în Ardeal două coduri penale sau două proceduri civile, dintre cari unele, cele din vechiul regat, numai pentru anumite articole și numai în raport cu legiuirea specială care le introduce; dar nu e mai puțin adevărat că judecătorul nu poate înlătura legile speciale cari produc această... curiozitate legislativă, căci ar urma atunci să comită grave călcări de lege.

Ori, legea bună, rea, trebuie respectată.

Iată pentru ce ne unim în totul cu modul de a vedea al Tribunalului Cluj și al d-lui Președinte al aceluia Tribunal cari, prin hotărîrea și ordonanța date la 19 Mai și 10 Iulie 1922,⁴⁾ au considerat că dispozițiile din codul penal și de procedură civilă a vechiului regat, indicate expres de legile unificate ale sistemului metric și construcțiilor de clădiri, au fost introduse implicit, prin efectul acestor legi și în

³⁾ Se știe că legea vămilor a fost publicată de „Gazeta Oficială“ din Cluj după doi ani dela punerea ei în aplicare în Ardeal (N-rul 57 din 7. Februar 1921). Menționata gazetă a comis grava eroare de a publica legea numai în prima ei redacțiune din 1905 fără modificările ulterioare (!). Aceasta nu a împiedecat însă a fi aplicată de instanțele judecătorești, încă dela apariția decretului lege care a introdus-o în Ardeal și, bineînțeles, cu toate modificările ei..

⁴⁾ Publicate în „Ardealul Juridic“ N-rul 14 și 19, anul II

Ardeal unde urmează a li-se acorda deplină putere legală.⁵⁾

George P. Docan,
judecător Tribunalul Oradea-Mare.

Pronunțarea sentințelor în Ardeal

Sub impresiunea celei mai mari sărbători a neamului românesc, încoronarea Regelui tuturor Românilor, voiu releva o chestiune de administrare a Justiției în Ardeal, destul de simplă dar care poate să prezinte oarecare importanță și care în ori-ce caz este de actualitate.

În Ardeal toate sentințele se dau „în numele legii”. — Așa a hotărât dela început Consiliul Dirigent.

Ori, în Ardeal se aplică legile maghiare, cari au fost sancționate de Regele apostolic al Ungariei; atunci noi pronunțăm sentințele „în numele legii”, lege care a fost sancționată de Regele Ungariei.

Nu ar fi mai bine, mai potrivit cu situațiunea și cu această epocă, ca toate sentințele să le pronunțăm: „în numele M. S. Regelui“?

Dar ni se va obiecta poate că în vechiul regat sentințele se pronunță „în numele legii“ este prevăzut în constituțiune, în art. 36 următorul text:

„puterea judecătorească se exercită de Curți și Tribunale. Hotărârile și sentințele lor se pronunță în virtutea legii și se execută în numele Regelui“.

Nu poate fi vorba aici de aplicarea acestui text. Constituantele dela 1866, 1879 și 1884 nu au putut avea în vedere situațiunea și împrejurările excepționale de acum. Acuma este o stare de lucruri cu totul nouă, neprevăzută de aceste constituante. Nu se putea atunci întrevădea că în 1919—1922..... se vor aplica legile maghiare, votate de parlamentul dela Budapesta și sancționate de Regele apostolic al Ungariei.

Este drept că în vechiul regat sentințele se pronunță în numele legii, dar ele se execută în numele M. S. Regelui Ferdinand I.

Aici însă procedura civilă maghiară nu prevede formalitatea investirii hotărârilor judecătorești cu formula executorie, ci ele se execută numai după ordinul judecătoresc legalmente dat.

Mai înainte, sub suveranitatea statului maghiar, oate sentințele se dădeau în numele M. S. Regelui apost. al Ungariei și deci încă odată socotim că ar fi mai nimerit ca acum cu ocaziunea „încoronării“ și cel puțin până la unificarea legislației, sentințele cari se dădeau altă dată în numele M. S. Regelui Ungariei să fie pronunțate acum „în numele M. S. Regelui Ferdinand al României“.

Aurel Safirescu,
Prim. Președintele Tribunalului
Brașov

Unificarea legii de organizare judecătorească

(Un proiect de lege)

Ministerul Justiției a elaborat un proiect de lege privitor la „Unificarea organizării judecătorești“ ce se va depune pe birourile corpurilor legiuitoare în actuala sesiune și care în Art. I, spune: *Dispozițiile actualei legi de organizare judecătorească în vigoare în Vechiul Regat, precum și cele modificate așa cum se arată mai jos se aplică în tot cuprinsul fărăi cu începere de la promulgarea legii de față.*

Proiectul acesta de lege a fost trimis Curților de Apel din țară spre a-l studia și a face Ministrului propunerile pe care le-ar crede de cuviință. Legea pentru Organizarea Judecătorească a vechiului Regat fiind cunoscută, vom semnala modificările inovatoare ce o completează și care sunt de un special interes pentru magistratura Ardealului mai ales, a cărei inamovibilitate o proclamă în art. 130 din lege cu următorul cuprins:

Acolo unde nu există inamovibilitate, sau a fost suspendată, devin inamovibili:

a) actualii membri ai Curților de Apel și președinții tribunalelor;

b) judecătorii de tribunal și de ocol cari au trecut examenul de capacitate;

c) judecătorii de tribunal și de ocol cari, de și nu au trecut examenul de capacitate, au o vechime în grad de cel puțin trei ani și se vor fi distins în îndeplinirea funcțiunii lor.

Aceștia vor putea fi confirmați definitiv la data punerii în aplicare a legii de față.

Procurorilor șefi de parchete și procurorilor de secțiune ai tribunalelor, care de și nu au trecut examenul de capacitate, dar au o vechime în grad de cel puțin trei ani și se vor fi distins în îndeplinirea funcțiunii lor, li se va putea acorda stabilitatea prevăzută de art. 173 din această lege, fără a li-se mai cere examenul de capacitate.

Pentru aceasta singură dată confirmarea cu titlu definitiv a judecătorilor și acordarea stabilității membrilor parchetelor se va face prin decret regal după propunerea Ministrului Justiției.

Vor putea deveni inamovibili numai după un an, socotit de la punerea în aplicare a legii de față magistrații prevăzuți în acest articol, cari au suferit două pedepse disciplinare.

Pentru cei cari au vre-o procedură disciplinară pendinte termenul de un an se socotește de la data executării, în caz de pedepsire.

Cei care nu întrunesc aceste condițiuni rămân provizorii și sunt îndalorați a se prezenta la examenul de capacitate. Ei vor putea fi transferați în interesul serviciului. Inlocuirea lor nu se va putea face însă decât în urma unei anchete și a raportului motivat al inspectorului judecătoresc.

Cei respinși de două ori sau de trei ori la examen înainte de punerea în aplicare a acestei legi au dreptul a se mai prezenta o singură dată la examen.

Cei respinși de trei ori la examen vor putea

5) Articolul de față a fost scris mai înainte de apariția documentului studiu al D-lui Consilier Corneliu Bolez, apărut în N-rul 19 anul II, din „Ardealul Juridic“, prin care d-se susține același temă.

fi îndepărtați din funcțiune prin decret regal după propunerea Ministrului Justiției.

Compunerea instanțelor. Judecătorii de ocol se compun din unul sau mai mulți judecători și ajutoari iar personalul greșii va fi acel prevăzut de legile și regulamentele locale în Ardeal și Bucovina.

Tribunalele din Bucovina și Ardeal vor putea avea 2 secțiuni sau mai multe după trebuințele semnalate de președinți și hotărâte prin deciziunea ministerială.

Numărul judecătorilor la secțiile Trib. din Ardeal și Bucovina ca și al supleanților (noi introduși) poate fi mai mare de trei după trebuințe; personalul greșii la aceste tribunale va fi cel prevăzut de regulamentele și legile locale.

Pentru administrarea și lichidarea falimentelor din Bucovina și Ardeal se mențin în vigoare dispozițiile legilor locale.

Unul din judecătorii tribunalului va fi numit judecător de instrucție. Tribunalul Cernăuți va avea 6 judecători de instrucție, Suceava 4; Tribunalele din Ardeal de și cu 2 secțiuni vor avea câte un singur judecător de instrucție care face parte din secția IIa

Senatele permanente instituite la Curțile de Apel la tribunale și judecătorii de ocol (senate civile penale comerciale, urbariale, disciplinare, miniere, prezidiale etc.) conf. legilor încă în vigoare în Bucovina și Ardeal, pentru judecarea diferitelor afaceri, se desființează.

Tribunalele ca și Curțile de Apel se alcătuiesc din secțiuni și magistrații judecă în complecturi.

În fiecare an la 1 Septembrie Primul președinte al Trib. împarte prin tragere la sorți pe judecătorii și supleanți în diferite secțiuni, astfel ca același judecător să nu funcționeze doi ani de rândul la aceeași secție; președinții rămân neschimbați. La Curțile de Apel se trag la sorți 3 consilieri din fiecare secție care trec la celalaltă. Secția tribunalului se alcătuiește dintr'un președinte 3 judecători și un supleant câte unul sau mai mulți grefieri (cu excepțiile semnalate pentru Ardeal deocamdată.) Președintele secției I. este Primul președinte al Tribunalului. Fiecare secție a Curții de Apel se compune dintr'un președinte și cinci consilieri: președintele secției I este Primul președinte al Curții.

Peste complectul secțiilor, fiecare Curte de Apel va avea doi consilieri mai mult, dintre care unulia i se va încredința funcțiunile de procuror general și celuilalt funcțiunile de inspector judecătoresc. *Curțile de apel vor continua a funcționa cu numărul actual de consilieri până când el va putea fi redus la cel prevăzut în acest articol prin desființarea treptată a posturilor ce depășesc acest număr pe măsură ce e vor deveni vacante.*

La fiecare Curte de Apel trei din membrii ei trasi la sorți în fiecare an, formează Camera de punere sub acuzare.

Cameretele de punere sub acuzare instituite prin legile azi în vigoare pe lângă tribunalele din Ardeal sunt și rămân desființate; în locul lor instituindu-se Camerele de punere sub acuzare de pe lângă Curțile de apel.

Aplicarea dispozițiilor titlului II. capit. I. „Despre punerea sub acuzare” (art. 212—245) din codul de procedură penală în vigoare în vechiul regat, se întinde în tot cuprinsul țării.

Aplicarea dispozițiilor art. 88—127 (mandate de urmărire, aducere, depunere și arestare) 317, 491

și 248 al. III. (delegația jud. instrucție, of. de pol. judiciară ca infractori în exercițiul funcției, neparticiparea judeului instructor ca judecător la jurați), din procedura penală din vechiul regat se întinde asemenea în tot cuprinsul țării.

Complecte de judecată. Tribunale. În tot cuprinsul țării tribunalele vor judeca cu cel puțin doi judecători sau un judecător și supleant, afară de cazurile de divergență de opinii când se va constitui în completul de trei judecători sau 2 judecători și supleantul.

Dacă divergența s'a produs între doi judecători, tribunalul nu se va completa cu supleantul pentru vidarea lui. Tribunalul nu poate judeca nici odată cu mai mult de 3 judecători. Sentința se dă cu cel puțin două voturi.

În cazuri specificate prin legi speciale se va urma cazurile a celor dispozițiuni.

Afacerile care sunt de competența tribunalului ca primă instanță vor fi rezolvate și judecate de un singur judecător, afară de cele privitoare la faliment, morator sechestrare judic, hotărnicii, aprobări de conturi, bunuri dotale și ale incapacabililor, (Constituite cu 2 jud. ca și în afaceri în apel).

Supleantul nu va putea fi însărcinat a judeca singur asemenea afaceri.

Un singur judecător sau supleantul vor putea amâna afacerile unde sunt discuții pentru motiv legal, pot asculta martori.

Complectul se poate forma și cu judecători de ocol și cu avocați când lipsesc judecătorii Tribunalului, trasi la sorți după anumite reguli.

La Curtea de Apel complectul este de 5 consilieri. Deciziunile se dau cu cel puțin 2 voturi. Un consilier poate la începutul ședinței amâna procesele, poate asculta martori.

Curțile de Apel în fiecare an întocmesc în adunare generală liste de recomandări pentru magistrații inamovibili *meritoși* spre a fi ținute în seamă de Consiliul Superior al Magistraturei la înaintări.

Consiliul Superior al Magistraturei se va alcătui din doi membrii și un supleant aleși de Curtea de Casație din sânul ei;

Câte un membru și câte un supleant ales din sânul lor de Curțile de Apel din *București, Cluj, Timișoara, Chișinău și Cernăuți.*

El rămâne instanță de recomandare la avansări dând avize Ministrului de justiție.

Examenele de capacitate pentru magistrați se reînființează. Funcțiunea de magistrat stagiar se desființează.

Atribuțiunile disciplinare ale Curților de Apel și tribunalelor din Bucovina și Ardeal se desființează. Ministrul Justiției are drept de disciplină asupra magistraților inamovibili și funcționarilor judecătorești în urma rapoartelor motivate, iar punerea în disponibilitate și deslituirea cu avizul Cons. superior al Magistraturii. Poate asemenea exercita dreptul de disciplină și asupra magistratilor inamovibili, numai pentru abateri mici aplicând prevenirea și mustrarea. Când fapta e mai gravă, magistratul va fi trimis înaintea Curții disciplinare, care pentru membrii Curților de Apel va fi alcătuită din 5 membri de la Casație ce fac parte din Cons. sup. al magistraturei și alți 2 consilieri de la Casație trasi la sorți în ajunul zilei de judecată. Magistrații tribunalelor și judecătorilor de ocol vor

fi judecați de Curtea disciplinară de la sediul Curții de Apel respective alcătuită din: *Primul președinte și 3 membri trași la sorți în ajunul zilei de judecată și dintr-un magistrat delegat de ministru din sânul Curții de Casație sau de Apel. Competența Consiliului disciplinar se stabilește după instanța la care funcționează magistratul iar nu după clasa sa gradul, or cât de mare ar fi el;*

Deosebit de înaintările în funcțiune, magistrații judecătorilor de ocoale, ai tribunalelor și Curților din toată țara, începând cu gradul de judecător definitiv sau procuror cu stabilitate, vor putea fi înaintați pe loc, după un stagiu de cel puțin cinci ani în funcțiune, la clasa imediat superioară, cu avizul conform al Cons. sup. al magistraturii.

Ei vor avea asemenea dreptul a fi înaintați pe loc și în gradul imediat superior după un stagiu de cel puțin 3 ani în grad; această din urmă avansare se face fără avizul cons. sup. al mag. și este obligatorie pentru ministru. Pentru aceste înaintări stagiul se socotește cu începere de la punerea în aplicare a legii. Nu vor fi excluși de la această înaintare în grad de către magistrații care vor fi găsiți neapți de cons. superior al magistraturii.

Acei care la punerea în aplicare a legii vor fi având un stagiu de 10 ani în funcțiunea ce ocupă și care n'au primit în acest timp nici o înaintare, au dreptul a fi înaintați cu un grad.

Înaintările pe loc fie în clasă fie în grad obținute până la data punerii cu aplicare a prezentei legi, rămân câștigate titularilor împreună cu salariile corespunzătoare. Înaintarea în clasă și grad implică dobândirea salariului corespunzător. În bugete se se vor aloca sumele necesare înaintării pe loc în grad în mod automat ca și înaintările în clasă.

Semnalam deocamdată și pe scurt numai unele dispoziții din noul proiect de organizării magistraturii țării.

De sigur că proiectul va provoca discuții mai ales în ce privește inovările: *judecător unic la tribunale, desființarea magistraturii specializate în Ardeal, modificarea legii de procedură penală de aci pe această calc. Așteptăm regulamentul acestei legi, care va trebui să pună în concordanță noile dispoziții introduse cu cele aflate în vigoare în teritoriile alipite și se va pronunța și asupra menținerii or nu în toată țară a judecătorului referent în procese.*

În general noul proiect este o mare binefacere pentru magistratură prin *extinderea inamovibilității în Ardeal și introducând clasele și gradațiile după merit și vechime stabilește principiul avansării pe loc a judecătorilor din întreaga țară.*

Ar fi fost desigur mai bine dacă finanțele țării ar fi permis, înmulțirea iar nu reducerea numărului judecătorilor ce alcătuiesc instanțele. Să ne mângâem însă cu speranța că dacă judecătorilor reduși ca număr li se vor cere o muncă mai intensivă li se vor mări în schimb lefurile cea a doua binefacere atât de meritată și a cărei împlinire o așteptăm. D.

Bibliografie

A mai apărut sub îngrijirea „Ministerului Justiției — Directoratul General Cluj, în traducere românească oficială următoarele legi: (Vezi No. 15, an. II „Ard. Juridic“).

I. *Organizația judecătorească în Transilvania și părțile Ungurone în comparație cu cea din Vechiul Regat făcută de către D-A Alexandru Marta președintele Curții de Apel-Timisoara.*

II *Legea Despre notarii publici (XXXV. din 1874).*

III. *Legea Despre responsabilitatea magistratilor și funcționarilor judecătorești (VII din 1871).*

IV. *Regulamentul general al serviciului judecătorec (No. 4291—1891 M. Just. prez. August 19.)*

Aceste excelente traduceri vin la timp de oarece s'a vădit că Unificarea legislației trebuie să înceapă prin aceea a unificării organizării judecătorești și prin extinderea inamovibilității magistraților și în Ardeal și Banat.

Volumele se pot procura de la D-nii Președinți ai Curților de Apel și tribunalelor din Ardeal unde se află în depozit, și pe un preț foarte redus mai ales pentru magistrați.

— În editura librăriei Anca din Cluj, a apărut *Legea de execuție din Transilvania (LX din 1881) traducere în limba română de Dr. Ignăție Bartha și Dr. Titu D. Hâncu.*

Afară de unele cuvinte și expresiuni românești nepotrivite ca bună oară *executant, parte executentă, execuții declarate disolvate, escontentare, vadiu, a prelua etc.* și care la o viitoare ediție vor trebui înlocuite prin expresii exact juridic românești, traducerea este bună și vădește o muncă cinstită și demnă de toată lauda. „Au tradus — spune juristul Laday în prefața cărții — poate cea mai grea lege maghiară, care cuprinde nu numai regulile de procedură ci și multe dispozițiuni de drept material. Cu atât mai multă atenție merită lucrarea lor, care după cât am putut controla, este conștiințioasă și în multe privințe superioară traducerilor apărute până acum. Sper ca publicul să aibă folos mare din munca săvârșită cu atâta zel și sârguință“.

Probleme de Procedură Penală este titlul ultimei lucrări a juristului penalist D-I.E. C. Decusară, Doctor în drept de la Paris și Directorul Statisticei judiciare din Ministerul Justiției București. Editura tip. Curierul Judiciar București.

Ocupându-se pe larg cu problema *Revizuirii în Penal* distinsul autor studiază această importantă problemă de procedură penală în mod evolutiv stabilind diferența între revizuirea în penal și civil, între revizuire și grație; amnistie și reabilitare în legiuirea franceză, belgiană, engleză, italiană ungară, în vechiul nostru drept penal. Se oprește la dispozițiile procedurii penale românești, și scoate în relief mereu documentat: care sunt deciziunile supuse revizuirii, cine poate cere revizuirea, competența în această materie ca și procedura de urmat, efectele, natura și fundamentul acestui drept de reparațiune cuvenit celui prejudiciat moral și pecuniar pe nedrept. Broșura este importantă și constituie o contribuție serioasă la această problemă în viața noastră legislație penală unificată. D.

JURISPRUDENȚA STABILĂ

De

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Complexul pentru Ardeal și Bucovina

Secțiunea I. Ardeal.

Penșiune alimentară. Copil născut din coabitarea mamei cu prezumtivul său tată. Coabitare în același timp cu o terță persoană. Lipsa pudoarei femeine. Probațiune. § 165 c. civ. austriac. (Decizia No 409—922).

Suceesiune testamentară. Vigoarea codului civil austriac. Testament contestat. Avere de achiziție și avere liniară. Aplicarea legilor teritoriului unde decedatul și-a avut ultimul domiciliu regulat. Dreptul soțului supraviețit după legiuirea ungară. (Decizia No 425—922.)

Bucovina

Revendicare imobiliară. Cumpărători succesivi de la același proprietar. Ordinea de preferință prin intabulare § 440 c. civ. austriac. Conflict între un posesor tonciar (fundual) și un posesor efectiv. Cele două condițiuni cerute de § 372 c. civ. titlul de achizițiune și buna credință. Aplicațiunea § 503 al 2 pc. civ. austriac (Decizia No. 550—1922).

Denunțare extrajudiciară a locațiunii. Cerere de execuție. Condițiunile denunțării extrajudiciare prevăzute la § 562 al 1 și 2 pr. civ. austriacă. Cerințele titlului executoriu conf. § al. 1 reg. de execuție. (Decizia No. 33—922).

Secțiunea II.

Executare silită. Recurs înaintat din gresala adresentului la tribunal. Cererea de justificare. Neadmisibilități. Recurs tardiv. (Decizia No. 47—922).

Jurământ. Confirmarea depozitiilor reclamanților prin jurământ în sensul § 371 pr. civ. Consimțământul părții Lipsa de protestare a acestuia în termen util. § 500 pr. civ. Coroborarea depozitiilor martorilor cu celelalte date ale procesului. Ascultarea executatului ca martor sub jurământ. § 298, 299 și 312 pr. civ. Deducțiunile în fapt al forului al doilea, cu respectarea normelor de drept. (Decizia No. 48—922).

Executare silită. Sechestrul. Recurs la instanța a 3-a. Când e admisibil. § 40 din legea 54 din 1912. (Decizia No. 61—922).

Executare silită. Acțiune pentru sistarea sechestrului pe temeiul § 216 din legea LX din IXXI. Sentință confirmătoare a forului al doilea. Neadmisibilitatea deciziei la a 3-a instanță. § 56 l. LIV din 1912. (Decizia No. 62—922).

Executare silită. Spese cu ocazia efectuării execuției de escontentare. Recurs la un grad. § 40 al legii LIV din 1912. (Decizia No. 64—922)

Secțiunea III. Ardeal.

Magistrat. Magistrat revocat prin decret regal. Decizie disciplinară. Recurs în contencios. Salarizare. Normele legii. (Decizia No. 322/922).

Pensiune. Salariat județean. Normele legii XXVI din 1896. Competință. Cuantumul pensiei complete cu indemnizarea de chirie. Regulamentul de pensie a funcționarilor de stat stabilit de Consiliul Dirigent. Aplicabilitate. (Decizia No. 20/922).

Bucovina.

Scrisori de trăsură. Casă de expediție. Contract de transport. Cedarea dreptului. Fapt nou. Aplicarea legii. Defectuoșitatea de procedură ca motiv de recurs §. 503 p. 4 și 505 p. 2. pr. civ. Locul de destinație. Reg. C. F. R. Delictul organelor C. F. R. Predarea mărfii. Obligațiunea statului. Respingerea probelor. Recurs neîntemeiat. (Decizia No. 122/922).

Ardeal.

Reprezentare. Schimbarea procuratorului. Greșită înmănare a deciziei Curții de Apel. Reinnoirea ei. Starea faptelor. Recurs tardiv. (Decizia No. 137/922.)

Agent vamal. Îndepărtare din serviciu. Achitare pentru delictul de sanțai. Neregularități comise de agentul amovat și dovedit. Legalitatea amovării în temeiul legii generale a vămilor. (Decizia No. 23/922).

Asigurarea muncitorilor. Legea XVII. din 1884, Muncitor la exploatarea de pădure. Caz de boală. Aplicarea legii XIX. din 1907 relativă la asigurarea obligatorie, muncitorilor statului. Accident în cursul muncii. Recursul Casei ceruate pentru asigurările sociale din Lugos. Netemeinicia recursului. (Decizia No. 25/922).

Magistrat permutat. Decretul I. al Consiliului Dirigent. Legea Contenciosului administrativ din Transilvania. Compelința Casației. (Decizia No. 26/922).

SECȚIUNEA I.

Decizia No. 400—922. Ardeal Dosar No. 756—1921.

S'a luat în cercetare petiția de reviziune prezentată de intimatul Domokos László econom din Bögöz în contra sentinței tribunalului din Odorhei m. c. a. 985—7. 1920. în procesul intentat de reclamanta Susana Gyorfî din Beta pentru întreținerea copilului nelegiuit și acces.

Curtea deliberând. Asupra motivelor de reviziune cauzate pe § 534 din procedura civ. și dezvoltate în baest sens, că tribunalul ca for apelativ, cu greșită aplicare și interpretare a § 163 Cod. civ. austriac, a stabilit faptul, că intimatul este tata copilei cu numele Irina născută de reclamantă, pentru că recla-

manta tot în ziua când a coabitat cu intimatul a avut împreună trupească și cu individul Alexandru Gaspari prin urmare tot astfel s'ar putea considera și această de genitorul copilei, apoi pe urmă s'a dovedit că reclamanta a dus o viață imorală și cu desăvârșită lipsă a pudorii feminine, cere reformarea sentinței de a doua instanță și respingerea acțiunei.

Având în vedere motivul sentinței instanței de fond din care rezultă, că intimatul Dominic László a recunoscut că în timpul critic a coabitat cu reclamanta, mama copilei cu numele Irina născută la 21 Aprilie.

Considerând că prezumția din textul § 163 a cod. civ. austriac, că acela, care în timpul concepției coabitează cu mama copilei, se consideră de tata aceleia, — este de caracter exclusiv, astfel acest caz nici nu poate forma obiect de dovedirea împrejurării, că mama copilei în epoca concepției în care moment și de cine a fost însărcinată, prin urmare afirmățiunea din reviziune, anume, nu intimatul ci o terță persoană, care încă a coabitat în acel timp cu mama copilei este genitorul aceleia — nu poate veni în socolință, deci urmează că instanța de fond fără violare de drept a condamnat pe intimai la sporirea pensiei alimentare în cazul prezent cu atât mai ales pentru că și Inalta Curte află de această parere instanței de fond, ca faptele dovedite în sarcina reclamantei în cursul procesului nu constituie lipsă desăvârșită a pudorii feminine de unde urmează că cererea de reviziune este neîntemeiată.

Pentru aceste motive în numele legii, Inalta Curte nu admite cererea de revizuire făcută de intimatul Dominic László în contra sentinței tribunalului din Odorhei Nr. c. c. 785-7—920.

Data și cetiță în ședință publică azi 28 Apr. 1922.

Decizia Nr. 425—22.

Ardeal

Dosar Nr. 754—921

S'a luat în cercetare petiția de reviziune prezentată de văduva lui Ioan Popovici și consoții în contra sentinței curții de Apel din Timișoara Nr. C. I. 1134-67—920. în procesul intentat de reclamantii Consistorul diecesat gr. or. din Caransebeș și de comuna bis. gr. or. din Mehadia pentru constatarea validității testamentului.

Curtea deliberând asupra motivelor din cererea de reviziune în care intimatale atacă sentința sus menționată și susțin, că Curtea de Apel a violat regulă de drept material când a stabilit că intimatale nu au drept de moștenire după Sofia Dobos născ. Popovici pentru că averile successorale sunt situate în Băile-Herculare și în Mehadia astfel pe un teritor unde sunt în vigoare dispozițiunile codului civ. austriac și în sensul acestor dispozițiuni intimatale încă au drept legal de ereditate după susnumita defunctă, prin urmare este a se ordona continuarea probațiunei spre dovedirea nevalabilității testamentului.

Mai departe susțin intimatale că instanța de fond a violat și norme de procedură pentru că Curtea de Apel confirmând sentința forului prim a declarat de valid testamentul din lișgiu, cu toate că nu s'a administrat dovezile oferite spre dovedirea nevalabilității aceluia, apoi pentru că n'a desbătut cauza în mod amănunțit și complet în aceea privință, că averea din lăsamânt de ce categorie este și anume

achiziție sau avere liniară, și pe baza acestora cere disolvarea sentinței instanței de fond.

Având în vedere motivele sentinței Curții de Apel din care rezultă că această instanță a aprobat sentința tribunalului prin care s'a admis acțiunea reclamanților din acel unic motiv; că în cursul procedurii apelative s'a constatat, că averea rămasă de la defuncta Sofia Doboș născ. Popovici, este avere de achiziție astfel asupra acesteia dreptul de ereditat întrucât testament n'ar exista s'au acele n'ar fi valabil (valid) aparțin exclusiv lui Ioan Doboșan, că supraviețuitor soției legitim a testatoarei, de unde urmează ca intimamentele n'au drept de moștenire în această succesiune și așa nici a recepționa testamentul nu pot fi îndreptățite.

Considerând că este regulă de drept conform jurisprudenței constant practicate, că chestiunile și drepturile ereditare — indiferent de împrejurarea că unde e situată averea succesorală, — sunt a se decide după legile și regulile de drept, ce sunt în vigoare pe acel teritoriu unde decedatul a avut ultimul domiciliu regulat.

Considerând că în speșă în cursul desbaterilor lăsamântare s'a constatat că defuncta Sofia Doboșan născ. Popovici a locuit în orașul Timișoara și aici a și reposat.

Considerând că astfel fiind lăsamântul este a se aranja și a se lichida în virtutea legilor și regulilor de drept ungare, în sensul cărora atunci când următorii descendenți sau testament valid nu există lăsamântul achizitar se cuvine exclusiv soțului suprenient adecă lui Ioan Doboș; care la desbaterea lăsamântară în 20 Noembrie 1914 a și cerut în baza succesiunii legitime predarea averii rămase în favoarea sa, accepiționând valabilitatea testamentului comun — mai târziu însă prin testamentul său făcut în 12 Mai 1916 la notarul public sub No. 3377/1916 a primit și a recunoscut de valid, întru toate testamentul în litigiu: este dar clar, că Curtea de Apel n'a violat regula de drept material, când fără considerare la excepțiunile și la mijloacele de dovedire invocate de intimamentele recurente, a declarat de valid testamentul făcut de Sofia Doboșan născ. Popovici pentru că este cert că intimamentele II—IV nici în acel caz nu pot moșteni în acest lăsamânt pe baza succesiunii legitime, dacă testamentul din litigiu ar fi nevalid și așa neavând intimamentele nici o pretenție legală asupra succesiunii din chestie nici drept de a primi testamentul nu pot avea.

Considerând, că din toate aceste reese mai departe și aceea că Curtea de apel n'a violat regula de drept formal sau material nici atunci, când n'a ordonat continuarea probațiunii cerută de intimamente, ci fără orice dovezi față de intimamentele a declarat testamentul de valid pentru că acest testament nu atinge interesele intimatelor.

Considerând în fine că reprezentantul intimatelor la desbaterea din 21 Febr. 1921 în deplină libertate a făcut declarațiunea că averea din lăsamânt a trecut la decedora dela părințele nutitor, dela bărbatul surorii lăfâne său — de la unchiul ei cu Jenache Sandu surorii testatoarei și în această privință declarațiunea formează deplină dovadă, au se poate observa nici o defectuozitate de procedura, mai ales că intimamentele, la această desbatere, nici n'a cerut continuarea probațiunii în privința originii averii din lăsamânt; este evident dar că revizuirea în

toate punctele este nebazată, iar replica fiind tardivă nu s'a putut lua în considerare, în privința speselor s'a dispus pe baza § 543 pr. civ.

Pentru aceste motive, în numele legii.

Inalta Curte nu admite cererea de revizuire prezentată de văduva lui Ioan Popovici născ Ana Popovici și consoții în contra sentinței Curții de Apel din Timișoara No. C. I. 1134—67—20 și obligă pe intimamentele ca în termen de 15 zile și sub greutate de execuție să plătească reclamanților în spese de revizie 1000 lei adică una mie lei. Dată și citită în sedință publică azi la 5 Mai 1922.

Decizia No. 550 1902

Bucovina

Dosar No. 30 I.—22.

În procesul lui Baruch Noppa comerciant din Stănceni reclamant reprezentat prin avocatul Dr. Wagner din Coșmani în contra intimatilor Iosif Codesciuc și Galizia Soclodotului născ. Codociuc pentru revendicarea unui imobil.

S'a luat în ceretare revizuirea intimatilor în contra deciziei tribunalului Cernăuși ca instanță de apel din 29 Octombrie 1921 Bc. IV. 308—21 confirmătoarea sentinței judecătorei Coșmani din 25 Ianuarie 1920 C. II. 881—19 prin care s'a hotărât conform cu cererea din acțiune.

După raportul Diui Consilier Dr. Mandicevski Curtea, deliberând, asupra motivelor de revizuire invocate conform § 503 cifra 2 și 4 din proc. civ. și anume.

a) asupra motivului întâi dezvoltat în senzul că instanța de apel refuzând admiterea și administrarea probelor oferite în instanța întâi și neluând în seamă că intimatii în instanța întâi au fost lipsiti de o îndrumare exactă și că judecătorul prim a neglijat obligațiunea sa din § 452 resp. 182 din proc. civ. a admis o defectuozitate de procedură de natură să împiedice o discuție completă și o judecare fondată a procesului, b) asupra motivului al doilea aplicându-se greșit dispozițiunea § 440 din codul civ. când instanța de apel lăsând procedura incompletă n'a luat în seamă că intimatul care nici n'a dovedit titlul sau de achizițiune, în tot cazul prin dol a ajuns la proprietatea imobilului prin înscriere în în registrul fonciar.

Luând în seamă următoarea considerație:

Conform cu dispozițiunea §-ului 430 din codul civil se cuvine proprietatea lucrului imobil instrăinat de către proprietar la două persoane deosebite aceleia, care a cerut mai de timpuriu intabularea.

Aplicabilitatea acestei dispozițiuni n'a suferit nici decum prin legea din 23—5 1893 No. 87 f. l. i. care ținde numai la ajungerea unui mod pentru regularea pe cale nelitigioasă a discordanților între înscrierile fonciare și între realitate fără a atinge principiul consacrat în dispozițiunea § 44 a cod. civil.

Însă acțiunea prezentă e acțiunea posesorului fonciar în contra posesorului efectiv care pretinde a avea un titlu mai puternic al posesiunii sale.

În contra posesorului efectiv al imobilului, conform cu dispoziția §-ului 372 din cod. civ. chiar și posesorul fonciar este obligat să dovedească nu numai titlul său de achizițiune dar și buna credință la dobândire. Deși dovedind posesorul fonciar titlul său de achizițiune conform cu § 328 din c. civ. buna sa credință i se poate presupune, totuși el va

trebuie să cedeze posesorului efectiv dovedindu-i-se dol în achizițiune. (§ 440 c. civ.)

În cazul prezent cert că reclamantul e posesorul fonciar al imobilului împrișinat în baza contractului de vindere din 29 August 1919 încheiat cu Ire Engel persoana de la care prelinde și reclamanta a doua ca reprezentanta copiilor sai că tatăl acelor cumpărăți anterior și luat în posesiune.

Deși intimații în instanța întâi expresiv n'au opus acțiunii de revendicare rolul reclamantului la dobândirea lucrului imobil, totuși neadmitând ei nici valabilitatea titlului înscrierii nici bunacredința a reclamantului, motivul legitim de a presupune bunacredința nu se mai putea admite mai ai seamă când însăși instanța întâi cât timp intimații în proces au fost asistați de un avocat juriconsult, au fost admis probele oferite de părți în această privință, refuzându-le numai în desbaterea din 23/1—1921 când dâșii erau lipsiți de acel sprijin procesual și când cu atât mai mult a fost obligațiunea judecătorului nou intrat în acea sedință conform § 432 din proc. civ. să le dea îndrumările necesare de a invoca mijloacele de apărare potrivite situațiunii create din susținerile lor în fapt și mai ales în sensul, dacă nu sunt motive pentru admiterea de dol al reclamantului la dobândirea imobilului, și aceeași cu atât mai mult că reclamantul e comerciant în aceeași localitate pe de-o parte va fi putut să aibă știre de vinderea anterioară a imobilului la altă persoană pe de altă parte însă trebuința lui proprie pentru un imobil destinat agriculturii în proces nu s'a fost demonstrat.

Din acest punct de vedere temeiul reviziunii pe motivul §. 503 cifra 2. proc. civ. nu se mai poate contesta fiind violat principiul consacrat de §-ul 432 din proc. civ. și fiind evident că intimații și în special intimata a doua bine instruată și-ar fi dezvoltat mijloacele ei de apărare în direcțiunea contestației bune credințe la dobândire a reclamantului și eventual a dovedirii susținerii procesului dolos al lui, astfel cum o susține ea în apel și în reviziune.

Considerând că așa fiind reviziunea este a se admite și desființând reviziunea instanței de apel conform cu dispozițiunea §-ului 510 al. 1 proc. civ. a face trimiterea procesului direct la instanța întâi rămânând a se hotărî asupra cheltuelilor în reviziune conform §. 52 din proc. civ.

Pentru aceste motive, Curtea decide. Reviziunea se admite și desființând deciziunea atacată a instanței de apel cum și sentința instanței întâi pentru o nouă desbatere și judecare a cauzei, hotărându-se totodată și asupra cheltuelilor în reviziune fiind aceste cheltueli de judecată.

Data și citită în camera de consiliu azi 30 Maiu 1922.

Decizia Nr. 33—1922 civ. Bucovina Dosar 2712—921.

S'a luat în cercetare în cauză de execuție a lui Nicolae Drohocirneki contra Victoria Klimesch pentru evacuarea unei locuințe recursul în revizie făcut de către partea următoare în contra deciziunii Tribunalului Cernăuși ca instanță de recurs din 13 Iunie 1921 R. 298—21. prin care a fost respinsă cererea de execuție.

Deliberând. Asupra unicului motiv de recurs că deciziunea atacată ar fi bazată pe o judecată greșită în drept.

Curtea. Având în vedere că dispozițiunea §-ului 565 pr. civ. prescrie în mod expres, că o denunțare extrajudiciară trebuie să conțină totdeauna și comunicările arătate în § 562 alin. 1 și 2 pr. civ. și că aceasta urmează chiar din scopul denunțării.

Având în vedere că denunțarea extrajudiciară, pe care se bazează cererea de execuție în cazul prezent, nu corespunde cerințelor aceste pentru că nu conține provocarea adresată către adversarul de a evacua sub pedeapsă de executare obiectul de închirieri la termenul hotărît sau de a face la judecătoria în termen legal întâmplările sale contra denunțării din contra, reese din procesul verbal că mandatarul proprietarului a primit declarațiunea această cercetare, din ce cauză putea concludere chiar așa că el nu mai insistă la denunțare.

Considerând că o asemenea denunțare nu corespunde nici scopului, nici legii și nu este deci dară potrivită de a constitui un titlu executoriu conform § al 1 regulam de execuție.

Considerând că decizia atacată corespunde deci pe deplin textului și sensului dispozițiilor legale, urmează că recursul trebuie respins ca neîntemeiat cu trimitere la motivele legale arătate în decizia atacată.

Pentru aceste motive Curtea, în numele legii. Respinge recursul în revizie făcut de către partea următoare în contra deciziei Tribunalului Cernăuși ca instanță de recurs pin 13 Iunie 1921 R. IV. 298-21.

Data și citită în camera de consiliu la 17 Februarie 1922.

SECȚIUNEA II.

Decizia No. 47—922 civ. Ardeal Dosar 2351—1921

În cauza de sequestru a părților Eugen Dalasovitch și alții contra soției lui Galboi Abraham;

S'a luat în cercetare cererea de justificare a lui E. Balassovitch și alții înregistrată la ocolul Oradea-Mare sub No. 8942—1918—10;

Deliberând. Asupra cererii de justificare a următorilor Eugen Balassovitsch, soția lui Eugen Balassovits în cauza de sequestru în contra soției lui Gavrilă Abraham urmărită.

Curtea a avut în vedere următoarele:

Considerând că decizia No. 6485—919 a tribunalului ca instanță apelativă s'a înmănat avocatului următorilor la 8. Februarie 1919 iar cererea de justificare s'a înaintat judecătoriei de ocol Oradea-Mare dimpreună cu recursul îndreptat contra deciziunii 6485—918 a tribunalului Oradea-Mare adresat tot judecătoriei Oradea Mare la 28. Februarie;

Considerând deci că recursul este întârziat și astfel era nevoie de justificare.

Considerând că nu se vede că ar fi fost înaintat din greșală tribunalului și că chiar dacă ar fi fost înaintat din greșală avocatului la tribunal, această greșală este a se imputa părții respective și împrejurărilor semnalate de avocat ca adică din prea mare încercare cu afaceri a greșit adresa judecătoriei cu aceea a tribunalului, nu servește de scuză legală a întârzierii iar în lipsa condițiunilor admise de lege justificarea nu se poate primi nici cu învoirea părții contrare.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii. Respinge cererea de justificare a următorilor susnumiți prezentată la judecătoria de ocol Oradea-Mare No. 8942—918—10.

Data și celălalt în sendința publică la 1. Martie 1922.

Decizia Nr. 48—1922. Ardeal Dosar Nr. 2163—1921

În procesul de execuție a reclamanțului Henric Deutsch și alți contra intimatelor Firma Timișoara „Földbérleti R.-T“.

S'a luat în cercetare cererea de revizuire făcută de intimată contra sentinței Tribunalului Timișoara Nr. Ca 2258, 22—1920.

Deliberând. A luat în considerare următoarele motive:

Părâta atacă în cererea ei de revizuire starea faptică ce servește ca bază deciziei juridice pe motivele că adică părțile probante au fost admise la jurământ în contrarietate cu dispozițiunile § 371 din Proc. civ. — că greșit s'au apreciat depozițiile martorilor Ioan Venea și Henric Deutsch precum și cele ale reclamanților, că prin ascultarea ca martor a executatului Henric Deutsch s'a violat § 92 din art. de lege LX:1881 — că greșit s'a stabilit, că executatul Henric Deutsch nu avea avere suficientă pentru a putea cumpăra pianul din proces — că deci starea faptică s'a stabilit prin violarea legii și prin deducții ori stări faptice evident necorecte.

Aceste motive nu sunt fondate.

Din datele procesuale rezultă, că părâta a comsimțit în sensul alin. III al § 371 din P. c. că reclamanței ca părți probante să confirme depozițiile la cu jurământ.

Acest comsimțământ rezultă din procesul verbal dresat la 10 Iunie 1921 despre pertractarea apelativă neconținând acest proces verbal nici o protestare sau reclamațiune din partea părâtei contra admiterii la jurământ a reclamanților.

În sensul § 500 din P. c. părâta nu mai poate... în faza prezentă a procesului să protesteze contra acestei așa zise iregularități.

În ceea ce privește pe martorul Ioan Venea, acesta depune că a fost ales și cumpărat de reclamanțul Rudolf Fürstner și de executatul Henric Deutsch că arvuna o a dat executatul, dar ratele le-a primit o parte pe poștă iar altă parte a fost plătită de reclamantă Elvira Henric Deutsch și Fürstner.

Aprecierea depoziției acestui martor în conexiune cu celelalte date ale procesului s'a făcut de către forul apelativ în sfera admisă de lege fără violarea unei norme de drept.

Ascultarea ca martor a executatului Henrich Deutsch asemenea nu constituie nici o violare a vr'unei norme de drept pentru că § 92 din art. de lege LX 1881 dispune, că executatul poate interveni în procesul de executare pentru apărarea dreptului executantului, fără să interzică însă ordonarea ascultării și jurării de către judecătorie a executantului în caz când s'ar referi o parte procesuală la aceasta.

Dar nici §§ 298, 299, 312 din P. c. nu conțin nici o excludere sau o restricțiune referitoare la ascultarea și jurământul executatului ce martor într'un proces de excindere.

Judecătorie de altminteră poate să procedeze în sensul § 288 din P. c. pentru ascultarea executatului și apreciază în sensul § 270 din P. c. conform perspicacității sale puterea probatorie a depoziției unui astfel de martor.

Relativ la motivul adus de părâta că forul

apelativ a stabilit greșit că executatul ca plutonier de jandarmărie în pensie și mai târziu ca funcționar la o bancă de păstrare n'a dispus de mijloace materiale suficiente pentru a și cumpăra un pian, e asemenea ne fundat de oarece deducțiunea, aceasta a forului de a doua instanță nu violează nici o normă de drept și nici cu datele procesului nu stă în contradicțiune.

Aserțiunea părâtei, că din scriptul de acțiune alăturat la cererea de revizuire se poate proba, că executatul avea avere din care și putea cumpăra un pian nu se poate lua în considerare în sensul §§ 534 și 535 din P. c. în stadiul prevăzut al procesului. Focul apelativ stabilind starea faptică cu aprecierea laborioasă o materialului de probațiune fără violarea vr'unei norme de drept și de oare că forul de revizuire revidiază sentința forului apelativ pe baza stărei faptice expusă în aceea, pentru aceste motive urmează că cererei de revizuire nu i se poate de loc. În urma acestora Curtea. În numele legii. Respinge în baza aliniatului prim al § 543 din P. c. cererea de revizuire introdusă de părâta „societate pe acțiune pentru arendarea de moșii din Timișoara“ Contra sentinței Tribunalului din Timișoara și dată la 10 Iunie 1921 sub No. Ca 2258-22—1920.

Data în sedință publică la 1 Martie 1922.

Decizia 61—922 civ. Ardeal Dosar 2755—921

În cauza de sequestru Emil D. Măcelarie și alți contra intimatului Herman Waldner.

S'a luat în cercetare recursul reclamațiilor în contra deciziei Curței de Apel Cluj No. 907/7/1921.

Deliberând. Asupra recursului în chestiune a reclamațiilor:

Curtea a avut în vedere următoarele:

Contra deciziei Curței de Apel respingând recursul reclamațiilor îndreptat contra deciziei Tribunalului, care a respins cererea pentru ordonarea sequestrului, reclamanții au înaintat recurs în casațiune provocându-se la § 40 ar articolului de lege 44 din 1912 conform cărui § în chestiunea ordonării sequestrului, este admis recursul la a treia instanță.

Considerând că în sensul jurisprudenței adaptate de această înaltă curte și pe baza §-ului 40 al legii 54 din 1912 în chestiunea ordonării sequestrului recurs la instanța a 3 a numai atunci se admite dacă instanțele inferioare au adus deciziuni, care se contrazic; dar în cauza prezentă deciziunile instanțelor inferioare sunt conforme, prin urmare recursul mai departe exclus.

Pentru aceste motive Curtea. În numele legii. Nu admite recursul următorilor recurenți îndreptat contra deciziei Curței de Apel Cluj, No. 907—7—921. Data și celălalt în sedința publică la 10 Martie 1922.

Decizia 62—1922 civ. Ardeal Dosar 2343—921

În cauza de sequestru a părților Emeric Bakk contra Clara Somogyi.

S'a luat în cercetare cererea de revizuire făcută de Emeric Bakk contra sentinței Tribunalului Zălau No. Cv. 388—1921.

Deliberând. A luat în considerare următoarele motive: Având în vedere că reclamanțul și-a fondat acțiunea sa pentru sistarea sequestrului pe baza § 216 din articolul de lege LX 1881 și că această ac-

/iune a sa scripturistica a expus-o și menționat o întocmai și în ocazia susceptiei procesului forului de prima instanță.

Având în vedere că pe această baza s'a și examinat și rezolvat această acțiune de către forurile inferioare.

Având în vedere că sentința forului de II-a instanță confirmă sentința forului de prima instanță.

Având în vedere că în sensul § 56 din art de lege LIV 1912 în procesul prezent nu se poate aplica cu cerere de revizuire sentința forului de a II-a instanță ce confirmă deși pe alte motive sentința forului de prima instanță.

Pentru aceste motive Curtea. In numele legii. Respinge pe baza alin. prim al § 529 din P. c. cererea de revizuire a reclamantului înaintate contra sentinței Tribunalului din Zălau dată la 24 Martie 921. No. Co, 388—8—921.

Dată și citată în ședință publică la 10 Martie 922.

Decizia 64—922 civ. Ardeal Dosar 322—912

In procesul de execuție a reclamantului „Banca Comercială și industrială din valea Târnavei” contra intimațiilor Vasile Cruceanu și alți;

Vasile Cauvcau în contra deciziei Trib. Hașfaiău No. Ga 1634—3 1921.

Deliberând asupra motivului: Recurentul Vasile Cruceanu introduce recurs contra rezoluției date de Trib. din Ibașfalău ca for de a II-a instanță în cauza reducerii sumei speselor ivite cu efectuarea execuției silite contra executatului menționat.

In sensul aliniatului al patrulea al § 40 de lege LIV. 1912 nu se admite recurs contra rezoluției forului de a II-o. instanță, întrucât legea nu dispune altcum.

Deoarece însă în obiectul din chestiune legea admite numai recurs de un grad consecință recursul prezent înaintat la 8. Octombrie 1921 sub No. G. 838—6 1921 la Judecătoria de ocol din Dicio St. Martin contra rezoluției forului de a II-a instanță, este exclus prin lege.

Pentru aceste motive Curtea. In numele legii respinge recursul înaintat de executatul Vasile Cruceanu sub No. G. 838—6 1921 contra rezoluției forului de a II-a instanță, ca exclus prin lege.

Dată și citată în ședință, publică la 15 Martie 1922.

SECȚIUNEA III.

Decizia No. 322. Ardeal Dosar No. 2795—921

S'a luat în cercetare recursul făcut de Teodor Teodorescu în contra ordonanței No. 6571—921, a Directoratului G-I al Ministerului de Justiție din Cluj, pentru salariu.

S'a prezentat recurentul în persoană, care a cerut admiterea recursului și d-l avocat Gh. Stoenescu din partea Ministerului de Justiție cu delegația No. 5021—922, în combateri;

S'a ascultat raportul făcut de D-l Consilier Dr. C. Crăciunescu;

Deliberând asupra motivelor recursului:

„Că Ministerul de Justiție în mod ilegal și cu călcarea” paragrafelor 64, 62 și 63 din art. VIII—1871 refuză recurentului „salariul și accesoriile cuvenite conform legilor în vigoare”.

Curtea având în vedere dispozițiunile cuprinse

în paragraful al legii 1. din 1883, conform cărora magistratul numit numai atunci se poate considera de definitiv dacă cu ocaziunea numirii sale nu stă sub sancțiunea unei deciziuni disciplinare prin care este amovot din Serviciul Statului.

Văzând că recurentul singur recunoaște și din dosarele anexate rezultă că recurentul la data numirii sale în magistratura din Ardeal adică la 28. Octombrie 1919, stătea sub o atare sancțiune fiind revocat cu decret regal, care revocare este a se considera de echivalentă cu o deciziune de amovare a autorităților disciplinare din Ardeal.

Constată, că recurentul deși numit cu decret de Consiliul dirigent, totuși în urma faptului că a relăcut această revocare la numirea sa, și că acel decret de revocare și astăzi este în vigoare nu poate fi considerat de funcționar din Ardeal numit cu caracter definitiv, ci numai denumit în mod interimar care în această calitate, fără orice procedură prealabilă, în tot momentul poate fi revocat din funcțiune conform normelor de serviciu ale funcționarilor din Ardeal fără de a avea pe mai departe vre'un drept la salariu sau accesorii.

Considerând apoi că recurentul în 15. Iulie 1920, cu decretul regal No. 2962, publicat în „Monitorul Oficial No. 84 din 17. Iulie 1920, a fost revocat și din funcțiunea ce ocupa în Ardeal, că atacând el acest decret de revocare și această Curte respingând recursul recurentului, revocarea este valabilă și că prin urmare din aceea și recurentul ne mai făcând parte de drept din magistratura Țării urmează că lipsindu-i calitatea de magistrat articolele legii VIII din 1871 nu sunt aplicabile asupra recurentului și că nici în baza acesteia, dar nici în baza altor legi referitoare la salarizarea magistraților recurentul nu este îndreptățit la nici un salariu sau accesorii.

Și fiindcă recurentul în urma revocării din 15. Iulie 1920 chiar și ca magistrat cu caracter interimar a încetat de a mai face parte din magistratură Țării aceea cerere a lui, ca competențele sale să-i fie asemădate cu începere dela 1. August 1920 este cu totul nefondată;

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii respinge recursul cu trei sute lei, cheltueli de judecată.

Dată în ședință publică azi 1. Martie 1922.

Decizia s. III. Nr. 20. Ardeal Dosar Nr. 1299 920.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Nicolae Mladin fost Subprefect al Județului Arad în contra deciziunii Nr. 9791—14521 din 5 Noembrie 1920, a Ministerului de Interne Secretariatul general Cluj.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl. Consilier C. Crăciunescu.

S'a prezentat pentru Ministerul de Interne Dl. Avocat C. Plesnilă cu delegația Nr. 64718 din 23 Decembrie 1921, care a ridicat incidentul de incompetență acestei inalte Curți; recurentul citat în regulă nu s'a prezentat.

Deliberând. Asupra incidentului de incompetență, Curtea, în baza paragrafului 54 al legii a XXVI—1896 respingând incidentul.

Deliberând asupra motivelor de recurs:

Că reducerea sumei chiriei dela 1960 lei stabilită prin decizia Nr. 11091—920 a Prefectului județean la suma de 1000 lei este contrară normelor de pensionare a salariaților Jud. Arad.

Având în vedere că decisul susmenționat al Prefectului județului Arad, nu a fost atacat de organele în drept ale județului.

Văzând și dispozițiunile cuprinse în paragrafele 2, 3 și 4 asupra complectării pensiunii salariaților județului Arad din care rezultă că suma de chirie a pensioniștilor este a se stabili după aceeași proporție ca și pensiunea și că în speță pensionarea recurentului s'a stabilit în baza legii în 98% a ultimului său salariu, că deci conform §§ sus invocați și chiar tot în 98% a ultimei sume de chirie de care a beneficiat înaintea pensionării trebuie stabilită.

Văzând că în adresa către această Curte, Directorul General din Cluj al Ministerului de Interne sub Nr. 18802—921, din 6 Noembrie 1921 de acord cu recurentul dă aceiași interpretare Statului de pensiune județean și cere acestei Curți ca reformând hotărârea atacată care are Nr. 9791—14521 să stabilească indemnizația de chirie a recurentului în suma anuală de 1960 lei (adică 98% a chiriei anuale de 2000 lei).

Văzând în fine, că dacă și articolul 22 al regulamentului de pensiune a funcționarilor de Stat stabilit de Consiliul Dirigent (Gaz. Oficială 3 Decembrie 1919) enunță în principiu că dispozițiunile acestui regulament sunt de a se aplica și pentru pensionarii județului.

Văzând totuși că chiar și în acest articol legiuitorul și a enunțat explicit intențiunea de a urca pensiunile încuviințând și un impozit județean suplimentar pentru urcarea pensiunilor; că deci prin art. 22 al regulamentului de pensiune nu pot fi considerate de abrogate în defavorul pensionarilor județeni, dispozițiunile speciale cuprinse în paragraf. 2, 3 și 4 a normelor de pensiune a județului Arad.

Că deci recursul fiind fondat urmează a se admite.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii.

Admite recursul, Reformează deciziunea Nr. 6791—14521 din 5 Noembrie 1920 a Ministerului de Interne, Secretariatul General Cluj, în partea ce privește stabilirea cotei pensiunii după chiria anuală a recurentului și stabilește cota pensiunii chiriei anuale în proporție de 98%, adică la 1960 lei.

Dată în ședință publică azi 2 Ianuarie 1922.

Decizia No. 122

Bucovina

Dosar No. 4757—920

În procesul primei mori de aburi în Bucovina societate anonimă, fostă A. Schlossmann et Comp., reclamantă, prin procurășiunea avocatului Dr. Adolf Kimmelman din Cernăuți, contra fostului erar ces. reg. al căilor ferate prin procuratura de finanțe în Cernăuți, pentru 254.994 coroane.

S'a luat în cercetare reviziunea reclamantei împotriva deciziunii Curții de Apel Cernăuți Bc. 9 19—4 din 4 Februarie 1920, prin care s'a respins apelul reclamantei și s'a confirmat sentința Tribunalului Cernăuți din 11 Octombrie 1918 Cg. 40/18—4.

Curtea, Deliberând și considerând următoarele motive: Recurenta atacă deciziunea Curții de Apel numai în privința sumei de 254.994 coroane. Intrucât însă acțiunea a fost respinsă privitor la suma de 35.927 coroane și sentința primei instanțe relativ la această din urmă sumă confirmată, deciziunea Curții a rămas definitivă.

Recurenta învoacă motivul de greșită aplicare a legii paragr. 503, p. 2, proc. civ.

Tribunalul a constatat și Curtea de Apel a adoptat această constatare, că în scrisorile de trăsură asupra celor 38 vagoane faină și un vagon de saci ca expeditor era desemnat Dr. Karl Trichter, iar ca destinatar oficiul de mișcare din Ițcani, mai departe că scrisorile de trăsură asupra făinei aveau însemnarea. Pentru Guvernatorul „Tării conte Meran“, iar scrisoarea de trăsură asupra sacilor însemnarea a se înmagazina în magazinul fraților Hellmann.

Instanțele inferioare bine au argumentat, că recurenta nu este expeditoare. Expeditor a fost Dr. Karl Trichter. Prin urmare recurenta n'are legitimația activă, de a valorifica în instanță drepturi din contractul de transport. Ceiace desvoldă recurenta, spre a combate argumentarea instanțelor inferioare, este atât de lipsit de temei, încât recurenta însăși simțe nevoia de a veni cu un argument care s'ar părea a fi mai tare, spunând că Karl Trichter a cedat drepturile sale recurentei. Dar aceasta-i un fapt nou, care nu se poate produce pentru prima oară în reviziune. De altfel în apel recurenta a susținut numai că cesiunea s'ar fi făcut numai de formă. Așa dar nici măcar în apel n'a afirmat o cesiune directă.

Cât despre chestiunea de a se ști, care a fost destinatarul mărfii, recurenta susține în reviziune, că oficiul de mișcare din Ițcani a fost numai locul de destinație, iar destinatarul ar fi fost guvernatorul contele Meran. Dar recurenta însăși a admis înaintea Tribunalului la termenul de judecată din 25 Iunie 1918, că destinatarul era oficiul de mișcare din Ițcani și că ea, recurenta, a convenit verbal cu funcționarul Zdanovici, că, deși mărfurile aveau adresa oficiului de mișcare din Ițcani, la locul de destinație ele trebuiau predate reclamantei. Prin această recurenta a admis cât se poate de clar și neted, că destinatar era oficiul de mișcare din Ițcani. Dacă recurenta susține acuma în reviziune, că destinatar ar fi contele Meran, se găsește în plină contradicție cu constatările Tribunalului și cu ceiace ea însăși a admis. Însemnarea „Pentru Guvernatorul contele Meran“ n'are nici o importanță de drept și nu obligă căile ferate (§§ 56 p. 8 al regulamentului căilor ferate). De altfel și despre pretinsa convențiune verbală cu Zdanovici deja Tribunalul bine a argumentat, că este fără importanță juridică.

Astfel fiind este indiferent, dacă contele Meran a refuzat sau nu primirea mărfii și nici nu putea să reinvie dreptul recurentei sau a lui Karl Trichter de a dispune asupra mărfii în urma unui pretins refuz al lui Meran de a primi marfa.

Dar recurenta mai desvoldă, că drepturile contra căilor ferate din scrisoarea de trăsură nu s'au sfîns conform § 97 al regulamentului căilor ferate, pentru că nimeni n'a plătit prețul transportului și nimeni n'a luat în primire marfa.

Dar pe deoparte pârâta putea ori și când renunța la plata prețului transportului față de destinatar, pe de altă parte împrejurarea, că prețul transportului nu s'ar fi plătit, este un fapt nou, inadmisibil în reviziune. Că marfa s'a predat destinatarului, aceasta a admis-o înaintea Tribunalului recurenta însăși, spunând, că oficiul de mișcare din Ițcani a luat în primire marfa și a împărțit-o la mai multe persoane.

Recurenta își întemeiază acțiunea sa și pe titlul de delict al organelor căilor ferate în afară de contractul de transport. Admite, că Statul nu răspunde pentru funcționarii săi decât acolo, unde aceasta este prevăzută prin norme speciale, argumentează însă, că regulamentul căilor ferate este chiar o atare lege specială și invoacă paragraful 5 al acestui regulament al căilor ferate, care paragraf dispune, că căile ferate răspund pentru organele lor și alle persoane, de cari se servesc la executarea transportului. În privința aceasta trebuie reținut următoarele:

Paragraful 5 al regulamentului căilor ferate este o reeditare a articolului 400 din codul comercial. Amândouă aceste dispoziții au în vedere numai obligațiile cărașului din contractul de transport. Pentru alte obligațiuni decât cele din contractul de transport nu răspunde cărașul. Tot așa această dispoziție nu se referă la ceiace s'a întâmplat după efectuarea transportului.

Recurenta arată, că organele căilor ferate n'au respectat dispoziția lui Trichter, după ce marfa ajunsese se la Ițcani, și că marfa a fost transportată de aici în urma ordinilor unor persoane necompetente. Dar mai întâi Trichter nu mai era în drept să dispună asupra mărfii, după ce marfa ajunsese la Ițcani și scrisoarea de trăsură fusese predată adresatului, acest drept îl avea oficiul de mișcare, care era destinatarul, iar al doilea odată marfa ajunsă în mâinile destinatarului transportul era efectuat.

Se mai plânge recurenta, că n'a fost discutată de Curtea de Apel chestiunea, că pretențiunea ei ulterior a fost recunoscută de Stat. Inexact; lucrul se discută în deciziunea și se adoptă punctul de vedere al Tribunalului, care a argumentat, că nu se vede, că Comisiunea, despre care afirmă recurenta, că ar fi recunoscut pretențiunea ei, a fost în drept să oblige statul, că hotărârea acestei Comisiuni nu s'a arătat părții adverse și că chiar numai din acest punct de vedere n'a putut duce la o convențiune între părți. În reviziune ca de altfel, și în apel susține recurenta, că Directorul Trichter a fost de față la deliberările comisiunii, dar aceasta-i un fapt nou, care nu poate fi produs pentru prima oară în apel: De altfel această susținere este în contradicție cu ceiace a susținut recurenta mai înainte, că adică Trichter a fost încuștințat funcționarul superior Schillerwein, despre ceace a hotărât Comisiunea, la ceace bine a răspuns Tribunalul că nu poate fi obligator pentru Stat, ceiace un funcționar a comunicat verbal lui Trichter.

Prin urmare toate argumentările recurtenței în drept sunt neîntemeiate și motivul de reviziune a greșitei aplicări a legii urmează să fie respins.

Astfel fiind nici al doilea motiv de reviziune nu este fondat. Căci nu poate constitui o defectuo-zitate a procedurii respingerea-probelor oferite asupra faptului că contele Meran a refuzat marfa, și asupra împrejurării, că organele căilor ferate n'au respectat dispozițiunile lui Trichter asupra mărfii, după ce aceasta ajunsese la Ițcani.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii. Respinge recursul. Dată în Camera de Consiliu azi 1 Februarie 1922.

Decizia No. 137.

Ardeal

Dosar No. 476-921.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Adolf Wilinger, în contra deciziunii Curții de Apel din Oradia-Mare sub No. C. II. 192-10-1921.

În prezenta recurentului prin Dl avocat I. Chirișescu, substituind pe Dl avocat Gavril Rednik, lipsă intimatul Nandor Galeszki.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl consilier dr. El. Balas.

Dl avocați Chirișescu a dezvoltat cererea după memoriul scris.

Deliberând, Asupra motivului cererei de justificare:

Că pierderea termenului de recurs s'a întâmplat fără vina recurentului, deoarece sentința atacată a Curții de Apel a fost înmănată reprezentantului său la tribunal, deși recurentul la desbaterea în fața Curții de Apel, în ziua de 15 Septembrie 1921, a schimbat reprezentarea, dând procură directă nouilor avocați dr. Demetriu Kiss și dr. Gavril Rednik, care procură a fost și prezentată la desbaterea menționată.

Având în vedere că înaintatea Tribunalului, petiționarul a avut ca reprezentant pe avocatul dr. A. Keresztszeghy, iar atunci când a introdus apelul, și înaintea Curții de Apel petiționarul, schimbându-și procuratorul, a fost reprezentat prin avocatul dr. Nicolae Racz, care substituind pe avocatul dr. Demetriu Kiss, acesta substituind pe avocatul Gavril Rednik.

Având în vedere că cu prilejul debaterii în fața Curții de Apel în ziua de 15 Septembrie 1921, când s'a pronunțat și sentința atacată, petiționarul a fost reprezentat pe baza susmenționatei procură și subprocură, prin Dl avocat dr. Nicolae Racz, respingând prin substituții lui dr. Demetriu Kiss în persoana substituții acestuia avocatul dr. Gavril Rednik, care fapt să aill constatat în mod neîndoelnic cu textul procesului verbal dresat cu acest prilej.

Având în vedere că nu exista înaintea zilei de de 15 Sept. 1921 între acte nici o revocare a procurii date avocat dr. Nicolae Racs, nici nu exista o procură directă eliberată înaintea zilei de 15 Sept. 1921, prin care avocații dr. Demetriu Kiss și dr. Gavril Red nu ar fi fost incredințați cu reprezentarea petiționarului ca reprezentanți nemijlociți, nici nu se afla menționat undeva în procesul verbal împrejurarea susținută de petiționar, că procura directă a numiților avocați ar fi fost produsă în fața Curții de Apel.

Având în vedere că, până la data de 29 Noembrie 1921, când s'a dat pentru întâia oară procura separată din partea petiționarului, avocaților dr. Demetriu Kiss și dr. Gavril Rednik, a trebuit să fie considerat în mod legal ca reprezentanți al petiționarului avocat dr. Nicolae Racs.

Având în vedere că astfel fiind, sentința Curții de Apel — după o greșită înmănare avocatului dr. Alex Kerentszeghy — s'a înmănat în urma dispoziției de sub No. C. II. 192/II-1921, în mod legal avocat dr. Nicolae Racs în ziua de 8 Noembrie 1921, și această înmănare, în urma celor mai sus arătate trebuie considerată făcută cu tot efectul de drept față de petiționar.

Având în vedere în fine, că în această stare a faptelor, petiționarul — înaintând recursul în ziua 1 Decembrie 1921, adică după expirarea termenului de 15 zile prevăzută de paragr. 526 din proc. civ. (1911 I.) în mod tardiv; — pierderea termenului s'a întâmplat fără îndoială din vina sa, nefiind justificată prin susținerile sale că, s'a arătat mai sus, nici nu corespund adevărului.

Pentru aceste motive Curtea. În numele legii Respinge cererea de justificare a lui Adolf Willinger, înaintată sub No. C. II 192/12—1921, privitor la pierderea termenului de recurs în contra sentinței date sub No. C. II. 192/10—1921, a Curții de Apel din Oradea-Mare, în consecință respinge și recursul înaintat de asemenea sub No. C. II. 192/12—1921, ca tardiv și condamnă pe Adolf Willinger, să plătească reclamantului Nandor Galeczky în mâinile reprezentantului său avocat dr. Ludovic Borgida pentru replica, cheltuelile de 256 lei 4 bani.

Data în ședință publică azi 3 Februarie 1922.

Decizia No. 23 Ardeal Dosar No. 2551—921.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Dumitru Cosmulei contra deciziunii No. 938 din 4 Iunie 1921 a Ministerului de Finanțe.

S'a prezentat intimatul Ministerul de Finanțe prin Dl. Avocat V. Cancicov. lipsind recurentul care a fost citat în regulă;

S'a ascultat raportul făcut de Dl. Consilier Dr. C. Crăciunescu.

S'a ascultat Dl Cancicov, cerând respingerea recursului;

Deliberând, asupra motivelor de recurs:

„Că recurentul prin sentința No. 5000—3 921, a Tribunalului „Timișoara a fost achitat de sub acuza de șantaj pentru care a fost suspendat din oficiu — cere deci reintegrarea în post.“

Curtea având în vedere că din dosarul No. 66 înaintat de Ministerul de Finanțe, Direcțiunea Generală a Vănilor, rezultă că recurentul prin deciziunea No. 40938 din 4 Iunie 1921 a Ministerului de Finanțe, pe ziua de 1 Septembrie 1920, a fost îndepărtat din serviciul de agent auxiliar exterior al Vănilor pentru neregularitate în serviciu, — văzând că faptele imputate recurentului sunt precizate în procesele verbale cuprinse în acel dosar, că recurentul nici nu pretinde că acel decret de amovare să fie casual și nici motivele acelui decret nu le atacă;

Considerând că faptul că recurentul a fost achitat în procesul penal de sub acuza de șantaj nu dovedește că recurentul nu ar fi comis acele neregularități cari i se impută în procesele verbale ale Direcției Vănilor și cu decretul de amovare.

Și considerând în fine că în sensul art. 23 și 37 punctul 3 al legii generale a vămilor recurentul ca funcționar inferior fără vre'un avis prealabil cu formele lăsate la puterea și aprecierea Ministerului de Finanțe, poate fi îndepărat din serviciu și că deci revocarea recurentului fiind făcută și de altcum în mod legal și decretul fiind în vigoare, cererea recurentului pentru reintegrarea nu este fondată:

Pentru acele motive curtea, în numele legii. Respinge recursul.

Data în ședință publică azi 3 Ianuarie, 1922.

Decizia No. 25. Ardeal Dosar No. 2144—921.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Casa cercuală pentru asigurările sociale din Lugoj contra deciziei No. 100—921 a Comisiunii Administrative a Județului Caraș-Severin;

În lipsa părților cari conform legii nu s'a citat; S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl Consilier Dr. C. Crăciunescu:

Văzând că termenul este afișat conform legii; Deliberând, asupra motivelor de recurs:

„I. — Că Nicolae Covaci care ca angajat în pădurea Statului la exploatarea pădurilor s'a îmbolnăvit în urma unui accident în decursul muncii de exploatare — nu beneficiază de favorurile înscrise în legea XIX din 1907, asupra asigurării muncitorilor — deci Casa cercuală nu poate fi ținută să plătească speșele tratamentului în spital pe durata boalei sale — de oarece afirmă recurenta prin paragr. 183 al art. de lege XVII din anul 1884, muncitorii silvici ar fi excluși dela beneficiile legii XIX din 1917„.

Având în vedere principiul că o lege ulterioară derogă legilor anterioare;

Văzând că dacă în privința unor muncitori de exploatare a pădurilor din § 183 a legii XVII din 1884, rezultă că dispozițiunile acestei, legi, deci și cele referitoare la asigurarea muncitorilor pentru caz de îmbolnăvire nu se aplică — față de această lege anterioară punctul 12 al § I. din legea ulterioară cu No. XIX din anul 1907, explicit, cu menționarea directă a §-lui 182 al legii XVII din anul 1884, anunță că și acești muncitori cad sub dispozițiunile legii XIX—1907, iar în §-ul 3 enunță că și muncitorii Statului cad sub asigurarea — obligatorie — astfel dar acest motiv este nefondat.

Văzând de altă parte că față de acel motiv al recursului, că Nicolae Covaci ar fi fost patron întreprinzător și nu muncitor, și ca atare nu ar fi membru al Casei de asigurare, instanțele inferioare au stabilit că numitul nu ca patron; ci ca muncitor a fost angajat și că accidentul în decursul muncii s'a întâmplat, — considerând că față de această stabilire recurenta nu prezintă sau invoacă nici o dovadă contrară, și acest motiv al recursului este nefondat.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii respinge recursul.

Data în Camera de Consiliu azi 3 Ian. 1922.

Decizia No. 26. Ardeal Dosar No. 2485—921.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Alexandru Birtolou, magistrat, în contra decretului regal No. 1275 din 5 Aprilie 1921, prin care a fost permutat dela judecătoria de ocol Târgul-Mureș, la judecătoria de ocol Săn Martin.

În lipsa părților cari nu s'au citat conform legii. S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl consilier dr. C. Crăciunescu.

Văzând că termenul este afișat conform legii.

Deliberând. Asupra recursului făcut de Alexandru Birtolou.

Având în vedere, că decretul I. al Consiliului Dirigent, dat în temeiul decretului lege No. 3632 din 11 Decembrie 1918, și neabrogat până azi și care este a se aplica asupra magistraților cari au primit, funcțiuni în magistratură din Transilvania și Banat în articolul 2 dispune, că orice magistrat poate fi permutat și fără consimțământul său prin șeful resortului de justiție;

Văzând că prin decretul lege No. 1462 din 2 Aprilie 1920, atribuțiile șefului de resort au trecut asupra Ministerului Justiției.

Văzând deci, că în speșă permutarea s'a făcut în baza îndrituirii cuprinsă în legile din Transilvania și în baza dispozițiunilor cuprinse în acele legi și această cauză este a se judeca după acele legi.

Văzând însă că în sensul paragr. 131 al legii contenciosului administrativ din Transilvania competența este a se cerceta din Oficiu chiar și fără ca

părțile să ridice acest incident și că conform paragr. 19 al acestui legii competența contenciosului administrativ se mărginește exclusiv numai la cauzele care prin lege sau ordonanță ministerială legală sunt date în competența sa; că, însă nici legile ungare menținute în vigoare de statul român, nici legislațiunea și ordonanțele legale ulterioare unirii nu dau în competența contenciosului administrativ judecarea chesțiunilor litigioase în materie de permutare a magistraților din Transilvania.

Judecarea chesțiunii din speță, nefiind deci de competența acestei Curți, recursul este inadmisibil.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii. Respinge recursul. Dată în Camera de Consiliu azi 3 Ianuarie 1922.

Unificare legislativă. Propuneri, Anteproiect de lege balneară elaborat de

Dr. Marius Sturza, Directorul Institutului de balneologie și fizioterapie din Cluj.

(Urmare)

TITUL II.

Despre protecția surselor minerale și termale.

Capit. I. Surse de interes public.

Art. 15. Sursele minerale și termale, cari în baza proprietăților lor curative prezintă o valoare terapeutică vădită, sau cari în baza gustului plăcut și recreator, a conținutului lor în bioxid de carbon se întrebunțează ca ape minerale *naturale*, de masă și astfel prezintă o valoare din punct de vedere național economic, vor putea fi decretate ca *surse de interes public*, și vor fi protejate de stat conform prescripțiilor acestei legi.

Art. 16. Intrucât o sursă corespunde prescripțiilor din art. 15. și este a se considera ca sursă de interes public, va decide comisiunea balneară superioară compusă din delegații Ministerului Sănătății publice, a Ministerului Industriei și al Ministerului Domeniilor, în baza intervenției făcute de cei interesați (proprietar, uzufructuar, arendaș, comună. etc.) ori din inițiativa autorităților publice.

Art. 17. La cererea timbrată, făcută în scopul ca o sursă să fie decretată de interes public și adresată Ministerului Sănătății publice, Direcțiunea generală balneară competentă, vor trebui alăturate următoarele acte din cari să se poată constata:

- Regimul apelor.
- Compoziția chimică a sursei.
- Calitățile ei fizice.
- Amănunte (explicații) tehnice referitoare la captarea sursei și conductul prin care curge.
- Referințele geologice ale solului din jurul sursei.
- Relațiunile topografice din cari să reiasă întinderea proprietății căreia aparține sursa, și particularitățile localității și a regiunii unde se află sursa, cu privire la climă și igienă locală (apropierea de mine, industrie și fabrici mai mari, etc.)

Art. 18. Această cerere va fi verificată cu privire la datele indicate în art. 17. de inspectorul general balnear, care o va transmite Ministerului Sănătății publice, Direcția gen. a serviciului sanitar, însoțită fiind și de opinia sa.

Art. 19. Ministerul Sănătății publice. Direcția generală a serviciului sanitar va prezenta cererea comisiunii balneare superioare, compusă în modul următor:

- Directorul general sanitar.
 - Un balneolog din partea Direcției generale a serviciului sanitar.
 - Un chimist fizician din partea Direcției generale a serviciului sanitar.
 - Un inginer de mine din partea Ministerului de Industrie și Comerț.
 - Un geolog din partea Institutului de geologie al statului.
 - Un inginer sivic din partea Ministerului Domeniilor.
- Această comisiune se va întruni cel puțin odată la 2 luni fiind convocată de Directorul general al serviciului sanitar.

Art. 20. Comisiunea balneară superioară prezidată de Directorul general al serviciului sanitar, care are în ședință vot deliberativ, va delibera și va aduce deciziunea definitivă, prin care sursa va fi decretată de interes public, trimițând decizia Direcțiunii balneare pentru înregistrare.

Diracțiunea balneară comunică la rândul ei, decizia inspectorului general balnear care o trimite celor în drept.

Comisiunea poate revoca deciziunea adusă în cazul când

referințele, în urma cărora a fost luată deciziunea, s'au schimbat.

Art. 21. După decretarea sursei de interes public, proprietarul ei va face o declarațiune în scris în dublu exemplar, la inspectorul general balnear, prin care se obligă a ține strict seama de toate drepturile și avantajele precum și de sarcinile legate cu decretarea de interes public a sursei și prescise în această lege. Una din aceste declarațiuni va fi transmisă Direcțiunii balneare, pentru a fi alăturată la registrul principal depus la această direcțiune, iar cealaltă va fi înregistrată la inspectoratul general balnear.

Art. 22. În cazul când inspectorul balnear găsește potrivit ca o sursă să fie decretată de interes public, cu toată posesorul sursei nu face intervenție în privința aceasta, el poate face din propria-i inițiativă toate demersurile necesare către Comisiunea balneară superioară pentru ca sursa să fie decretată ca atare.

În tot cazul este îndatorat a face aceste demersuri atunci, când o sursă de valoare este amenințată a fi distrusă prin lucrări întreprinse de însuși proprietarul sursei sau de vecinii acesteia. În asemenea cazuri inspectorul general balnear va putea cere exproprierea sursei și a terenului pe care se află sursa conform art. 34.

Capit. II. Perimetrul de protecție.

Art. 23. O sursă decretată de interes public va avea un perimetru de protecție în interiorul căruia orice sondări, săpături, lucrări miniere și de carieră, lucrări subterane, cari alterează pământul viu^{*)}, apoi orice lucrări, cari ar influența debitul și caracterul chimic sau fizic ori calibrul sursei, sunt condiționate de aprobarea prealabilă a comisiunii tehnice balneare, compusă din inspectoratul general balnear, prefectul județului și inginerul șef al regiunii miniere competente.

Art. 24. Determinarea perimetrului de protecție se face în baza cererii proprietarului sursei prin deciziunea comisiunii tehnice-balneare. Această comisiune va cere la caz de nevoie opinia experților specialiști, cum sunt geologi, ingineri silvici, hidrologi. În deciziunea adusă de această comisiune se vor stabili după posibilitate lucrările cari se pot face fără a se cere o aprobare prealabilă și acelea cari trebuiesc numai avizate pentru a putea fi controlate. Pentru surse învecinate se poate decreta în cazuri potrivite un perimetru de protecție comun.

Art. 25. Cererea pentru determinarea perimetrului de protecție va fi adresată inspectorului general balnear și proprietarul sursei va prezenta ca anexe un plan de situație 1:25000, în care să fie evidențiată poziția și numărul topografic al sursei protejate și limitele terenului (perimetru) menit a fi protejat. Acest plan trebuie să fie făcut de un geometer sau un inginer funcționar de stat, sau certificat de un inginer al serviciului public.

Art. 26. În cazul, când comisia tehnică balneară găsește, că planul de situație înaintat sau perimetrul indicat nu este corespunzător, ea poate respinge cererea și invită pe solicitator să propună alt plan. În contra acestei respingeri, solicitatorul poate apela la Direcția balneară din Ministerul Sănătății publice, Direcția generală a serviciului sanitar.

Dacă planul împreună cu perimetrul de protecție propus este corespunzător, acesta trebuie expus timp de 15 zile la casa comunală din comuna căreia aparține sursa, pentru a putea fi văzut de către toți cei interesați. Primarul comunei va anunța expunerea planului printr'un afiș pe tabla afișelor comunei. În cazul când perimetrul de protecție atinge teritoriul mai multor comune, acestea la rândul lor vor fi avizate despre expunerea planului, pentru a putea încunoștiința pe cei interesați unde se pot informa asupra perimetrului de protecție al sursei, prin care ar putea fi atinși.

Opoziții în contra planului perimetrului de protecție se vor putea adresa inspectorului general balnear al regiunii respective în termen de 15 zile dela ultima zi de expunere a planului la casa comunală.

Art. 27. După termenul de 15 zile dela publicarea și expunerea de situație al sursei și a perimetrului de protecție proiectat, comisia tehnică balneară, va asculta la un termen anumit la fața locului în comuna căreia aparține sursa atât pe proprietarul sursei, cât și pe cei interesați, cari au făcut opoziții, luând la caz de necesitate informațiuni precise și dela autoritățile comunale și ale circumscripției, dresând procesele verbale cuvenite.

După toate acestea comisia tehnică balneară decide în decurs de 10 zile într'o ședință comună cu majoritate de voturi asupra fixării precise a perimetrului de protecție necesar sursei respective, fiindă seama tot deodată de prescripțiunile art. 24 alineat 2 al acestei legi.

(Va urma)

^{*)} Sub denumirea de pământ viu se înțelege aceia parte a scoarței pământului care nu poate fi alterată nici prin influențe naturale cum sunt de ex. inundații, supturi, alunecări, nici prin influențe artificiale, (ca și de ex. săpături, acțiuni, ridicări de teren etc.)